

Goig de la Mare de Déu de Montserrat de la Capella del Marquet

El Pont de Vilomara i Rocafort

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Pont de Vilomara
Alçada: 190

Coordenades:

Latitud: 41.69288
Longitud: 1.87297
UTM Est (X): 406214
UTM Nord (Y): 4616292

Classificació

Número de fitxa 08182 - 284
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVII-XXI
Autoria de l'element: Mn Adjutori Vilalta, Pvre. Rector de Santa Eugènia del Congost
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Religios
Titularitat Pública
Fitxes associades:
[Santa Maria de Matadars](#)
Autoria de la fitxa Jordi Montlló Bolart - Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: dl., 13/08/2018 - 02:00

Descripció

Goig en llaor de la Mare de Déu de Montserrat que es venerava en la Capella del Marquet, Parròquia del Pont de Vilomara, Bisbat de Vic; i que diuen així:

Déu-nos vida i claredat / sol d'amor, que'ns il·lumina: DEL MARQUET, SANTA REGINA /MADONA DE MONTSERRAT. / Quants anys fa, Mare de Déu, que la vostra Imatge bella / des d'aquesta humil capella / nostres cors tan fort atreu? / Flor del cel, que el Llobregat / ve a regar-la amb sa joguina.... etc/

Admirada de tothom / és per Vós oh Verge Pura / la bonica arquitectura / del Palau que us dóna el nom. / Perderia majestat / sense vostra faç divina... etc. / Com el pont que sobre el riu / uneix les dues riberes, / vostre amor no té fronteres / i a tots per igual somriu . / Amb un gest de pietat / Vostre front sempre s'inclina... etc. / Escoltant perennement / les remors del riu que us canta / compreneu més la complanta / d'aquest nostre prec fervent / que'ns surt del cor llatzerat / a Vós Rosa sense espina... etc. / Amb l'amor del nostre pit / entron vostre, flama viva, / la capella primitiva / de bell nou hem embellit. / Un ex-vot de germandat / sigui el blanc de la calcina... etc.

Lletra i música de Mn. Adjutori Vilalta, Pvre. Rector de Santa Eugenia del Congost.

V/. Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix.

R/. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

Oremus: Concède, misericors Déus, fragilitati nostrae praesidium, ut qui Sanctae Dei Genitricis memoriam agimus intercessionis ejus auxilio a nostris iniquitatibus resurgamus. Per eumden Christum Dominum Nostrum, R/. Amen.

L'Ilm. Sr. Bisbe de Vic, Dr. Ramon Masnou, ha concedit als presents GOIGS, 100 dies d'indulgència. Amb llicència eclesiàstica.

Observacions:

El goig forma part de la col·lecció de Goigs "Santa Eulàlia" amb el núm. 17. Al verso del goig hi ha un recull històric de la capella fet per Joan Font i Rius (1957), on dona els diferents noms que ha rebut en llarg del temps (Santa Maria de Mata d'Arcs, Matadars, Matadés i Marquet per la masia que té al costat); de la seva estructura original i de dues peces importants, el retaule gòtic (venut pel propietar idel mas Marquet a uns antiquaris de Barcelona, que el baixaren en un tren de mercaderies, el capvespre del 19 d'agost de 1912 i que es trobaria al Museu d'Art de Catalunya). i la talla d'una imatge de la Mare de Déu, venerada com a la Mare de Déu de Montserrat (actualment al Museu d'Art de Catalunya).

Joan Font explica que durant una de les guerres del segle XIX, la imatge original de la Mare de Déu de Montserrat, procedent del Monestir va ser amagada a l'interior de la capella i que potser l'advocació a la Mare de Déu de Montserrat quedés vinculada a la imatge titular.

Història

Els goigs són cançons populars o poesies de caire religiós, adreçades als sants, les santes, la Mare de Déu o Crist. Tradicionalment es canten en les festivitats religioses. Acostumen a tenir dues parts: a la primera s'explica la vida, miracles i martiri del sant; mentre que a la segona se li fan peticions de protecció per a la comunitat.

La tradició dels goigs té els seus orígens en la representació dels misteris medievals. La primera vegada que es troba documentada la paraula goigs és a la Crònica de Ramon Muntaner (1325-1328), on consta que ja se'n cantaven, i el primer text conegut de goigs són els Goigs de Nostra Dona, conservats al manuscrit del Llibre vermell de Montserrat (de final del segle XIV). Els gremis i confraries, especialment la del Roser, popularitzen els goigs dels seus patrons respectius. Malgrat tot, els goigs tal i com els coneixem i que es

canten actualment, cal situar-la a partir de la determinació del Concili de Trento (1645), per potenciar la pietat popular a través d'aquest tipus de manifestacions litúrgiques. El gran moment de creació dels goigs fou el segle XVII, quan totes les esglésies parroquials, així com les capelles i capelletes més petites foren dotades d'aquestes manifestacions. Es desconeix el creador de la lletra i la música dels goigs, però quasi bé tots foren editats per impremta durant les primeres dècades del segle XX, i les músiques foren recompostes i arranjades també durant aquest període.

Bibliografia

BALLBÈ i BOADA, Miquel (1998). El Pont de Vilomara i Rocafort. Aspectes històrics. Ed. Centre d'Estudis del Bages. Barcelona.

LA MARE DE DÉU DE MONTSERRAT DE LA CAPELLA DEL MARQUET

La Capella del Marquet, a tocar de la masia del mateix nom, està situada a cosa d'un quilòmetre del Pont de Vilomara, en el camí que des d'aquest poble mena a Sant Vicenç de Casselles. Antigament s'anomenà Santa Maria de Mata d'Arca, després Matadara, i més tard Matadés, però ara hom no la coneix sinó pel nom de Marquet.

Ningú diria que aquesta petita capella —no gaire coneguda a Catalunya— enclogui un interès arqueològic excepcional. Es tracta d'un dels escassíssims exemplars del grup d'esglésies pre-romàniques existents a la nostra terra. Anàloga a la de Pedret, hom pot assegurar que l'actual capella del Marquet seria la capçalera d'una església de tres naus comunicades per arca de ferdura, de la que les naus foren suprimides i reduïdes, més tard, en període romànic, a una sola nau. L'obra i la disposició d'aquesta nau, molt rudimentària, permet datar-la del segle XI, mentre la primitiva església degué ésser construïda durant el segle X.

Aquesta interressantíssima capella del Marquet extollà dues notables mostres d'art religiós: un retaule gòtic i la imatge de la Mare de Déu que allí hom venerava, en èpoques molt posteriors, sota el nom de Montserrat.

El retaule gòtic fou venut per l'aleshores propietari del mas Marquet a uns antiquaris barcelonins, que el baixaren en un tren de mercaderies, el capvespre del dia 19 d'agost de 1912, fins a la ciutat comtal. Després d'algunes vicissituds, aquest retaule ha anat a parar al Museu d'Art de Catalunya.

L'antiga imatge de la Mare de Déu, reproduïda en els presents GOIGS, era d'estil romànic, atribuïble a la primera meitat del segle XIII. Donada la falta de documents que parlin d'aquesta capella, no és possible conjeturar —ultra la història de la mateixa— l'època en què començà la veneració de la imatge amb el nom de Montserrat. Podrien, però, aventurar la hipòtesi de que a causa d'haver restat amagada en la capella del Marquet l'auténtica imatge de Montserrat, fugitiva del seu Monestir en el transcurs d'una de les guerres del segle passat, possiblement quedaria vinculada des d'aleshores dita advocació a la imatge titular de la capella.

A l'adveniment de la guerra del 1936, la imatge de la Mare de Déu de Montserrat de la capella del Marquet, ja feia algun temps que era fora del seu lloc. Ningú sap on ha anat a parar.

L'església del Marquet, molt desfigurada amb el transcurs dels segles, està en curs força avançat de restauració, que va retornant-li poc a poc la seva bellesa primitiva.

Joan Font i Rius

Col·lecció de Goigs «Santa Eulàlia» — N.º 17
Barcelona, 1957

EL PONT DE VILOMARA

3a pàg.

Mare de Déu de Montserrat

que es venerava en la Capella del Marquet,
Parròquia del Pont de Vilomara
Bisbat de Vic

Déu-nos vida i claredat
sol d'amor, que'n il·lumina:
DEL MARQUET, SANTA REGINA
MADONA DE MONTSERRAT.

Quants anys fa, Mare de Déu,
que la vostra imatge bella
des d'aquesta humil capella
nostres cors ten fort atreu!
Flor del cel, que al llibregat
ve a regar la amb sa joquina.... etc.

Admirada de tothom
és per Vos oh Verge Pura
la bonica arquitectura
del Palau que us dona el nom.
Perdria majestat
sense vostra feç divina... etc.

Com el pont que sobre el riu
uneix les dues riberes,
vostre amor no té fronteres
i a tots per igual somriu.
Amb un gest de pietat
Vostre front sempre s'inclina etc.

Escutant perennement
les remors del riu que us canta
compreneu més la complanta
d'aquest nostre prec fervent
que'n suit del cor latzerat
a Vós Rosa sense espina.... etc.

Amb l'amor del nostre pit
entorn vostre, flama viva,
la capella primitiva
de bell nou hem embellit.
Un ex-vot de gremandat
sigui el blanc de la calcina.... etc.

Déu-nos, Mare, el Sant perfum
de virtuts, les flors faïdores
i en les hores tenebroses
sigueu Vos el far de llum.
Per guarir-nos del pecat
Vós teniu la medicina.... etc.

Dauillieu-nos dels perills
que'ns asseligen a tothora.
Féu que sempre a vostra vora
hi visquem com a bons fills
com Jesús ens ha ensenyat
amb l'exemple i la doctrina.... etc.

Vilomara, en Vos hi té
els millors fills de sa història.
Vostre Nom és major glòria
que la indúlia i que el teler.
De la nostra voluntat
vostre braç mou la turbina.... etc.

Quan el cel faren trasllat
allaqueu vostre mà fina:
DEL MARQUET, SANTA REGINA
MADONA DE MONTSERRAT.

Lletre i música de Mn. Adolfo Vilalta, Pvre. Rector de Santa Eugènia del Congost

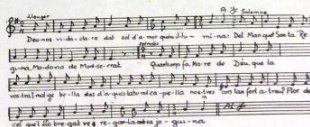
Vl. Oru pro nobis

Sancta Dei Genitrix.

Rl. Ut digni efficiamur

promissionibus

Christi.

OREMUS

Concede, misericors Deus,
fragilitati nostrae praesidi-
um, ut qui Sanctae Dei Ge-
nitricis memoriam agimus
intercessionis ejus auxilio
a nostris iniquitatibus re-
sursumus. Per eundem
Christum Dominum nos-
trum, Rl. Amen.

L'Ilm. Sr. Bisbe de Vic, Dr. Ramon Massot, ha concedit al present GORG 100 dies d'indulgència.

Amb litúrgia eclesialtica

